

ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΕΣ

ΤΗΣ ΟΛΓΑΣ ΣΕΛΛΑ

Ένα μπαούλο γεμάτο βιβλία

Μένης Κουμανταρέας
«Ο θησαυρός του χρόνου»
εκδ. Πατάκης,
σελ. 477, Αθήνα 2014.

Σ' αυτή τη στήλη συνήθως υπογραμμίζουμε βιβλία που έχουμε διαβάσει. Ο τίτλος της, «Σελιδοδείκτες», δηλώνει ακριβώς αυτό, το στίγμα που έχει αφήσει η ανάγνωση, όχι το σημείο που άφησες την ανάγνωση.

Θα ανατρέψω λίγο τη στήλη σήμερα. Θα βάλω πραγματικούς σελιδοδείκτες, ή θα αναδείξω ως σελιδοδείκτες, τα αδιάβαστα, ή καλύτερα τα προς ανάγνωση βιβλία, που έχω πάνω σ' ένα υπέροχο σκυριανό μπαούλο. Εκεί βάζω αυτά που θέλω σπασθήποτε να κοιτάξω, αυτά που διάβασα και θέλω να τακτοποιήσω σε κάποιες βιβλιοθήκες. Αλλά ένα σημείο με στοίβες, δηλαδή.

Θα σταθώ στα τελευταία, στα πάνω πάνω αυτής της στοίβας, σε αυτά που προστέθηκαν τις τελευταίες ημέρες και θα προσπαθήσω να μοιραστήω το γιατί τα διάλεξα προς ανάγνωση.

Το εξώφυλλο που επέλεξε ο Μένης Κουμανταρέας για το νέο του βιβλίο, «Ο θησαυρός του χρόνου» (Πατάκης), προς το παρόν με εμποδίζει να αρχίσω την ανάγνωση. Γιατί ξέρω ότι στις σελίδες του θα συναντήσω τη μορφή του εξωφύλλου, την αγαπημένη του (μας) κυρία Λιλή, τη σύντροφο της ζωής του. Και μαζί θα συναντήσω και τις δικές μου απώλειες, αφού είναι ένα βιβλίο για την απώλεια και την απουσία. Αλλά είμαι απολύτως βέβαιη, επίσης, ότι ο Μένης Κουμανταρέας θα έχει διαχειριστεί και την απώλεια με τρυφερότητα, με σεβασμό, με αρχοντιά.

«Από τη μέση και κάτω» τιλοφορεί το νέο της βιβλίο η Μαρία Μήτσουρα (Πατάκης). Μικρά διηγήματα, ολιγοσέλιδα τα περισσότερα. Αλλά κάθε νέο βιβλίο της Μαρίας Μήτσουρα έχει να πει κάτι από την ψυχή της και απευθύνεται κατευθείαν στην ψυχή σου. Περιγράφει μικρούς κόσμους, διπλανούς, αληθινούς και αναδεικνύει την ψίχα τους. Με λυρισμό που ξαφνιάζει, επειδή σπανίζει.

Ο Δημήτρης Πετσετίδης γεννήθηκε και ζει στη Σπάρτη, και με τον δικό του τρόπο «φυλάττει Θερμοπύλας». Επιμένει πάντα στη μικρή φόρμα, επιμένει να αντλεί ιστορίες από τον τόπο του και από την ιστορία, τη μεγάλη και τη μικρή, και τέτοιες ιστορίες, 25 τον αριθμό, εντάσσει και στο νέο του βιβλίο με τίτλο «Επί τέσσερα» (Εστία). Κυρίως επιμένει να φωτίζει στιγμές των ανθρώπων, απλών ανθρώπων που προσπερνάμε συνήθως, που ποτέ δεν φανταζόμασταν. Και ίσως αυτό είναι το δώρο για όσους ζουν έξω από τον ρυθμό της Αθήνας: έχουν περισσότερο χρόνο να παρατηρούν, να σκέφτονται, να «διαβάζουν» τις στιγμές της κάθε μέρας. Πιο χαλαρά, πιο ήρεμα, πιο βαθιά.

Ο Ιβό Αντρις δεν χρειάζεται συστάσεις. Αυτό το γνωρίζει και ο Ανταίος Χρυσοστομίδης, υπεύθυνος της ξένης λογοτεχνίας των εκδόσεων Καστανιώτη, και για φέτος μάς χάρισε ένα ακόμα βιβλίο του Σέρβου νομπελίστα, που εκδόθηκαν μετά τον θάνατό του. «Τα σημάδια» είναι ο τίτλος αυτής της συλλογής (εκδ. Καστανιώτης, μετ. Χρήστος Γκούβης) με νουβέλες και διηγήματα και θα μπορούσαν να μην ενταχθούν στο αμιγώς λογοτεχνικό του έργο, αφού πρόκειται για προσωπικές σκέψεις και συναισθήματα, αλλά πώς θα μπορούσε να γράψει μη λογοτεχνικά ο Αντρις; Κάθε λίγο, οι στοίβες στο σκυριανό μπαούλο ανασυντάσσονται. Αυτά τα τέσσερα έχουν μείνει πάνω πάνω αρκετό καιρό. Με περιμένουν για την ανάγνωση.